

Norges
nasjonalparker

Besøksstrategi

Hummerbakken naturreservat

Foto: Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

Innhold

1 Innledning	3
1.1 Formål	3
1.2 Kort om rammeverk	3
2 Kunnskapsgrunnlaget	4
2.1 Sårbare naturverdier	4
2.2 Reiseliv	5
2.3 Den besøkende	5
2.4 Annen relevant kunnskap	6
2.4.1 Arrangementer	6
2.4.2 Jakt og fiske	6
2.4.3 Motorisert ferdsel	6
2.5 Sammenstilling og situasjonsanalyse av kunnskapen	6
3 Mål og strategiske grep	7
3.1 Mål med besøksforvaltningen	7
4 Kommunikasjonsplan	7
4.1 Relevante nettressurser	8
5 Tiltaksplan	8
6 Litteratur	9
7 Vedlegg	10

1 Innledning

Hummerbakken naturreservat ble vernet i 2006 som en del av Verneplan for Oslofjorden – delplan Vestfold. Naturreservatet utgjør et grunt brakkvann- og våtmarksområde på Brunlaneskysten i Larvik kommune, og har naturverdier spesielt knyttet til undervannseng av dvergålegras. Området er også viktig som funksjonsområde for vannfugl. Denne besøksstrategien er utarbeidet som et vedlegg til forvaltningsplanen for Hummerbakken naturreservat.

1.1 Formål

Målet med besøksstrategien er å informere publikum om verneverdier slik at man øker forståelsen for vernet i området samtidig som verneverdiene ivaretas på best mulig måte.

1.2 Kort om rammeverk

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark har forvaltningsansvaret for verneområdet i denne besøksstrategien. Statsforvalteren skal forvalte området i tråd med verneformålet, § 2 i verneforskriften. I tillegg til verneforskriften skal området forvaltes i tråd med naturmangfoldlovens bestemmelser.

Forvaltningsplanen beskriver området og har retningslinjer for hvordan vernebestemmelsene skal praktiseres. Denne besøksstrategien vil være en del av forvaltningsplanen og gi retningslinjer for tiltak som kan gjennomføres i verneområdene.

Verneform	Naturreservat
Vernedato	30.06.2006
Areal	135 daa
Verneformål	Formålet med fredningen er å bevare et spesielt våtmarksområde med sitt biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Området har også særskilt vitenskapelig betydning som referanseområde og er egenartet i form av et deltaområde med typiske og velutviklede vegetasjonssamfunn med strandsump og ålegrasenger på grunt vann. Området er dessuten viktig levested for den nasjonalt sjeldne og truede plantarten dvergålegras.
Forskrift	https://lovdata.no/forskrift/2006-06-30-849
Naturbase	https://faktaark.naturbase.no/?id=VV00002463

Annet rammeverk	Naturmangfoldloven: https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2009-06-19-100 Forvaltningsplan for Hummerbakken naturreservat: forslag sendt til høring
-----------------	---

2 Kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapsgrunnlaget for Hummerbakken naturreservat anses som godt. Området innehar botaniske verdier av nasjonal betydning blant annet på grunn av den store og intakte forekomsten av dvergålegras *Zostera noltei*.

Den marine delen av reservatet utgjør det meste av arealet (95 daa) og består av naturtypen *bløtbunnsområde i strandsonen*. Et stort antall arter er knyttet til naturtypen og produksjonen i vannmassene kan være høy. Slike områder utgjør viktige beiteområder for fugl og fisk.

2.1 Sårbare naturverdier

Bløtbunnsområdet med undervannseng av dvergålegras

Reservatet huser en stor og intakt forekomst av den sterkt truede (EN) karplanten dvergålegras som overvåkes jevnlig gjennom den nasjonale oppfølgingen av handlingsplan for dvergålegras. Plantene er lite robuste og har rotsystemer som lett rives opp av graving/mudring, drenering, propeller, ankring eller annen mekanisk slitasje.

Sårbarhet som funksjonsområde for fugl

Hummerbakken naturreservat er lite i areal og med sin beliggenhet er fuglelivet lite skjermet for menneskelig aktivitet. Ulike fuglearter har ulik toleranse overfor forstyrrelser fra menneskelig aktivitet. Fotgjengere oppleves som forstyrrende for mange fuglearter. Hunder i bånd eller som går løse øker graden av forstyrrelser. Motorisert ferdsel i Hummerbakkfjorden vil særlig påvirke sjøfugl og vannfugl. Ved visse perioder av året er fuglene spesielt sårbare for forstyrrelser i form av tilstedeværelse av mennesker. Forskjellige aktiviteter i nærområdet kan forstyrre fuglene blant annet under næringsøk, noe som kan føre til at de ikke klarer å bygge opp nødvendige fettreserver før trekket. I området er det blant annet registrert arter av rovfugler, ender, gjess, svaner, måker, terner, lommer og vadere, som er spesielt følsomme for forstyrrelser. Flere av disse er også rødlistearter. Andefugler er svært sårbare under myteperioden på sensommeren da

de feller alle svingfjærene samtidig og mister flyveevnen i 3-7 uker. Andre fuglearter kan få nedsatt hekkesuksess og ungeoverlevelse som følge av forstyrrelser.

2.2 Reiseliv

Det reiselivsrettede næringslivet i området er knyttet til de tre campingplassene som ligger langs Hummerbakkfjorden. Hummerbakken camping er primært en medlemscamping for Norsk Bobil og Caravan Club sine medlemmer og har 20 faste sesongplasser i tillegg til 20 gjesteplasser for bobil/caravan. Ifølge driverne av campingen er det ingen mulighet for utvidelse i forhold til dagens drift, og det drives ingen organisert fritidsaktivitet på plassen. Guslandstranda camping grenser til Hummerbakken NR. Ifølge campingens egen nettside tilbys ca. 40 faste sesongplasser med tilbud om tilhørende faste båtplasser, samt 70 døgnplasser. I kommunedelplanen for camping (2015-2027) i Larvik kommune opplyses at campingen har parkeringsplass for besøkende til campingplassen og hyttene, samt turgåere m.m. Trane camping ligger øst for Bergselva. I kommunedelplanen for camping (2015-2027) i Larvik kommune opplyses det at campingen har 45 faste sesongplasser, derav 5 døgnplasser. Plassen har også gjesteparkering.

2.3 Den besøkende

Vi regner lokale innbyggere fra Larvik kommune, hytteeiere i nærområdet, og gjester ved de omkringliggende campingplassene som hovedmålgruppa for besøksstrategien, men området besøkes også av folk fra andre steder i fylket. Aktiviteter i området er i hovedsak knyttet til fritid og næringsvirksomhet knyttet til camping. Det antas at det er mest aktivitet i området i tiden medio mai til medio oktober. Det er planlagt utbygging av fritidsboliger nordøst for reservatet, som sammen med en eventuell videreutvikling av campingplassene kan øke aktiviteten i området i årene fremover. Det er også planlagt å etablere en småbåthavn (Guslandrønningen småbåthavn) sør for verneområdet.

Norges eldste kyststi, «Kyststien Brunlanes», går mellom Stavern og Ødegården (Barkevik) og er et populært turområde som byr på historie og variert og flott natur. Det finnes ikke stier i selve reservatet, men en trasé av kyststien ligger like utenfor grensen til reservatet. Det er ikke gjort besøkstelling i området som grunnlag for besøksstrategi. Det kan bli aktuelt å utplassere en til to ferdselstellere langs kyststien som omslutter verneområdet for å øke kunnskapen om grad av ferdsel og når på året ferdselen er størst. Eventuell gjennomføring må avklares med grunneiere. Kart over Kyststien Brunlanes og anviste parkeringsplasser med adkomstvei til kyststien er å finne på hjemmesiden til Larvik kommune.

Ferdsel i reservatet er trolig hovedsakelig knyttet til motorisert ferdsel i sjø. Padleleden i Vestfold er Norges første sammenhengende padleled som går fra Larvik i sør til Svelvik i

nord. Langs padleleden kan man benytte seg av de mange padlehukene, som er enkle overnattingsplasser. Hummerbakkfjorden er ikke en del av denne ruten, men noen velger å ta en avstikker fra padleleden for å besøke Hummerbakkfjorden.

2.4 Annen relevant kunnskap

2.4.1 Arrangementer

Larvik og Omegns Turistforening arrangerer normalt en årlig tur langs kyststien (Helgeroa-Larvik) i august/september.

2.4.2 Jakt og fiske

Vi kjenner ikke til at det utøves jakt i området i dag.

2.4.3 Motorisert ferdsel

Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt innenfor reservatets grenser. Verneforskriften inneholder likevel visse unntaksbestemmelser. Vi viser til kapittelet «Forvaltningsmyndighetens retningslinjer» i forvaltningsplanen for mer utfyllende informasjon.

2.5 Sammenstilling og situasjonsanalyse av kunnskapen

Hummerbakken naturreservat ligger i et område med en del menneskelig aktivitet. Med unntak fra verneskilt på land er det ikke utplassert annet informasjonsmateriell om verneområdet. De aller fleste besøkende ønsker å ta vare på naturen de besøker. Brudd på forskriften for reservater begrunnes oftest i mangel på kunnskap. Et tiltak for å møte dette er at vernemyndigheten informerer bedre i områdene.

3 Mål og strategiske grep

3.1 Mål med besøksforvaltningen

Et prinsipp som skal legges til grunn for besøksforvaltning i alle verneområder, er at ivaretagelse av verneverdiene skal tillegges størst vekt dersom det er motstridende målsettinger mellom ivaretagelse av verneverdiene, tilrettelegging for de besøkende og lokal verdiskaping.

Den overordnede målsetningen for forvaltningen av Hummerbakken naturreservat er å ivareta verneverdiene på best mulig måte.

Mål for verneverdiene

Et mål for forekomsten av **dvergålegras** er at bruk og ferdsel ikke skal skade eller forringe tilstanden.

Et mål for **funksjonsområdet for fugl** er at hensynet til fugl skal ivaretas gjennom varsom bruk og ferdsel i området.

Mål for de besøkende

For de besøkende er målet at de skal få tilstrekkelig med informasjon om verneverdiene, slik at forståelsen for vernet øker. Videre er målet å øke respekten for de gjeldende retningslinjene slik at aktiviteten i området ikke kommer i konflikt med verneformålet.

4 Kommunikasjonsplan

Naturverdier og atferdsregler kan kommuniseres på et informasjonsskilt innenfor temaplakatmalen i designmanualen for Norges nasjonalparker. Skiltene skal utformes og utplasseres etter retningslinjer for universell utforming og inneholde tekst på norsk og engelsk. Skiltene bør inneholde et kart og informasjon om det verdifulle dvergålegraset, samt fuglelivet som er knyttet til våtmarksområdet. Skiltene bør også inneholde en QR-kode med link til forvaltningsplanen for reservatet, hvor besøkende blant annet kan finne opplysninger om verneforskrift, retningslinjer for verneområdet (adferdsregler), og forskrift knyttet til fiskeforbudet. Informasjonen bør også tilgjengeliggjøres på nettsidene og i sosiale medier hos Statsforvalteren og hos Larvik kommune. Årlig kan informasjon sendes lokalavis og kommune som en påminnelse om områdets verdi og regler.

4.1 Relevante nettressurser

Merkevaren Norges nasjonalparker: <https://designmanual.norgesnasjonalparker.no/>

Besøksforvaltning i norske verneområder:

<https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/vernet-natur/myndigheter/besoksforvaltning-i-nokartriske-verneomrader/>

5 Tiltaksplan

Det er ingen stier i reservatet, men kyststien ligger like utenfor vernegrensen. Det er derfor naturlig å skilte ved kyststiens to innfallsporter. For å best mulig nå ut til målgruppen for besøksstrategien vil det skiltes på de tre campingplassene innerst i Hummerbakkfjorden, samt ved et bryggeanlegg og en planlagt småbåthavn. Utplassering av informasjonsskiltene må avklares med grunneiere og driverne av campingplassene. Det er i forbindelse med besøksstrategien også vurdert å plassere ut verneskilt i sjø for å synliggjøre reservatets grenser, men på grunn av isskuring om vinteren er dette økonomisk og praktisk vanskelig å gjennomføre. Se vedlegg i kapittel 7 som viser hvor de ulike skiltene er tenkt plassert.

Tiltak	Beskrivelse	Når	An tall	Kostnader pr. skilt eks. mva
Eksisterende verneskilt	Etterse verneskilt og at disse er godt synlige for besøkende. Vurdere om disse må flyttes nærmere innfallspunktene til reservatet for å synliggjøre bedre for publikum.	2023	5	0,-
Informasjonsskilt	Avklare med nærliggende campingplasser og grunneiere mulighet for velkomstskilt på informasjonstavle/vegg, eventuelt med egen fundamentering. Informasjonsskilt etter designmanualen, størrelse 100 x 70 cm.	2024	3	6920,- + montering
Miniskilt ved innfallspunkter	Informasjonsskilt ved innfallsporter til kyststien i nordlig og vestlig del. Avklare med grunneiere. Miniplakat etter designmanualen, 21 x 42 cm.	2024		2950,- + montering
Informasjonsskilt	Behov for informasjonsskilt ved planlagte Guslandrønningen småbåthavn sør for Hummerbakken NR. Mulighet for å sette	2024	1-2	6920,- + fundamentering pr. skilt

	<p>opp informasjonsskilt må avklares med grunneier, og bør avvete en eventuell utplassering til småbåthavnen er ferdig. Informasjonsskilt etter designmanualen, størrelse 100 x 70 cm.</p> <p>Behov for et informasjonsskilt ved bryggeanlegg sørøst for området må undersøkes nærmere. Mulighet for å sette opp informasjonsskilt må avklares med grunneier. Skråstilt 100 x 70 cm med fjellanker.</p>			
Informasjon til grunneiere	Informere alle grunneiere i Bergselva og opp til Helgeroveien om motorferdsel forbudet i Hummerbakken naturreservat.	2024		0,-
Informasjon til grunneiere	Sende besøksstrategien til fastboere og fritidsboere i nærområdet.	2024		0,-
Ferdsestiller(e)	Undersøke mulighet for å plassere ut ferdsestiller(e) langs kyststien som ligger like utenfor reservatet. Disse bør stå utplassert i 12 sammenhengende måneder.	2024		0,-
Nettsider	<p>Hummerbakken NR har egen nettside hos Statsforvalteren. Den bør oppdateres med samme skiltinnhold som skiltene som settes opp. Kan deles med Larvik kommunes nettsider. Avklare med campingplassene i nærområdet om mulighet for å dele innholdet på deres nettsider.</p> <p>https://www.statsforvalteren.no/vestfold-og-telemark/miljo-og-klima/verneomrader/vestfolds-verneomrader/hummerbakken-naturreservat/</p>	2023		0,-

6 Litteraturliste

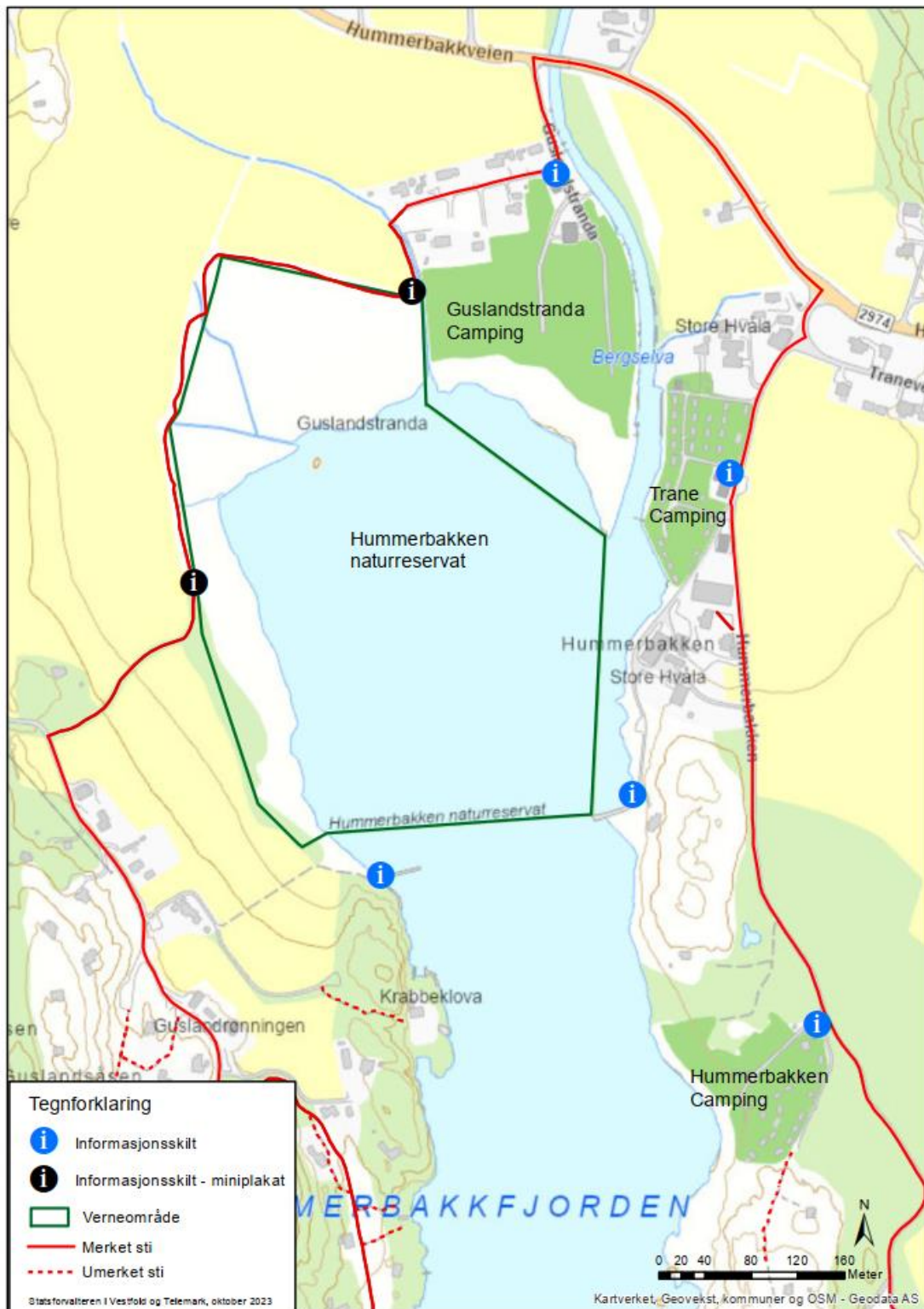
Artsdatabanken. (2021). *Norsk rødliste for arter 2021*. Artsdatabanken, Trondheim

Follestad, A. (2012). *Kunnskapsoversikt over effekter av forstyrrelser på fugler: Innspill til forvaltningsplaner for Lista- og Jærstrendene*. NINA Rapport 851: 45 s.

Lundberg, A. (2010). *Handlingsplan for dvergålegras *Zostera noltei**. Direktoratet for naturforvaltning. DN-rapport 2010-1

7 Vedlegg

Plassering av informasjonsskilt

Norges nasjonalparker

Hummerbakken naturreservat ligger på Brunlaneskysten innerst i Hummerbakkfjorden, i Larvik kommune.

Området er vernet for å ta vare på en lokalitet med forekomst av dvergålegras og havstrandvegetasjon av nasjonal verdi. I tillegg har området regional verdi som lokalitet for våtmarksfugl under trekket.

Hummerbakken naturreservat ble vernet i 2006 som en del av Verneplan for Oslofjorden – delplan Vestfold. Statsforvalteren i Vestfold og Telemark er forvaltningsmyndighet for området.

Kontaktinformasjon

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

Telefon: 33 37 10 00

E-post: sfvtpost@statsforvalteren.no

Nett: www.statsforvalteren.no/vestfold-og-telemark/

Post: Postboks 2076, 3103 Tønsberg